

העותרת: האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד נסרין עליאן ו/או דן יקיר

ו/או דנה אלכסנדר ו/או אבנר פינצ'וק
ו/או עאוני בנא ו/או לילה מרגלית ו/או עודד פלר
ו/או טלי ניר ו/או גיל גן-מור ו/או תמר פלדמן
ו/או קרן צפריר ו/או ראויה אבורביעה ו/או משכית בנדל
ו/או רגד ג'ראיסי ו/או שרונה אליהו חי ו/או אן סוצ'יו

טלפון 02-6521218 פקס: 02-6521219

רח' גנראל פייר קניג 33, ירושלים

כתובת למשלוח דואר ת.ד. 53262 ירושלים 9153102

- נ ג ד -

המשיב: שר הפנים

ע"י פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466590 פקס: 02-6467011

רח' סלאח אל-דין 29 ירושלים

עתירה למתן צו על תנאי ובקשה לדיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש להוציא מלפניו צו על תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא ימונו בכל אחת משלוש ועדות החקירה לבדיקת גבולות ולחלוקת הכנסות בין רשויות בדרום הארץ חברים/ות ערבים/יות באופן המבטיח ייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית בהרכבי הוועדות.

בקשה לדיון דחוף

עתירה זו עניינה בהחלטת המשיב על מינוי שלוש ועדות חקירה בדבר שינוי גבולות וחלוקת הכנסות בדרום הארץ. הוועדות נועדו לבחון את גבולות הרשויות השונות ואת ההכנסות מאזורים שונים מניבי הכנסות בנגב ואת חלוקתן בין הרשויות באותו אזור. האזורים, הנכסים והרשויות שבתחום בדיקתה של כל ועדה פורטו בהחלטה.

כל חברי הוועדות שמונו לפי ההחלטה הם יהודים. משמע שאין בהרכב הוועדות ייצוג כלשהו לאוכלוסייה הערבית, וזאת באופן שמהווה הפרה של החובה לנהוג בשוויון, שממנה נגזרת החובה המעוגנת היטב בחוק ובפסיקה להבטיח ייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית במוסדות המדינה, כולל בהרכבי ועדות וגופים ציבוריים.

במקרה דנן נועדה חשיבות מיוחדת לייצוגה של האוכלוסייה הערבית בהרכבי הוועדות, שכן להמלצות הוועדות השפעה ישירה על רמת חייהם של תושבי הנגב, ובכללם תושבי הרשויות הערביות הכלולות בתחום סמכותן של הוועדות: כסייפה, שגב שלום, ערערה ויישובי המועצות האזוריות אל-קסום ונווה מדבר. בהתחשב בחומרת הפגם שנפל בהחלטת המשיב שלא למנות אף לא ערבי/ה בהרכבי הוועדות, ובהינתן העובדה שמדובר בוועדות ששתיים מתוכן כבר החלו את עבודתן, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע דיון מוקדם בעתירה, וזאת כדי להבטיח שתהא משמעות מעשית לעתירה ולסעד המבוקש בה.

בהקשר זה יודגש, כי העתירה איננה כוללת בקשה לצו ביניים שיעכב את פעילות הוועדות, אך בנסיבות העניין מן הראוי שהמשיב יורה על השהיית המשך עבודתן של הוועדות עד לדיון והכרעה בעתירה, וזאת מן הטעמים המפורטים בבקשה זו, וכדי למנוע המשכה של פגיעה מובהקת בזכותה לשוויון של קבוצה שלמה מקרב אזרחי המדינה.

מבוא

עניינה של עתירה זו הוא בהחלטת המשיב על מינוין של שלוש ועדות חקירה לבדיקת גבולות וחלוקת הכנסות בין רשויות בנגב. מטרתן המוצהרת של הוועדות, שעליה העותרת מברכת, היא קידום צדק חלוקתי וצמצום פערים בין רשויות חזקות לרשויות חלשות בנגב.

בהקמת הוועדות מונחת בפני המדינה הזדמנות לתיקון עוול היסטורי בחלוקת ההכנסות בנגב ולשיפור רמת חייהם של תושבי הרשויות החלשות בנגב, יהודים וערבים כאחד. אולם מבין כל חברי הוועדות אין אף חבר/ה ערבי/ה. העדר ייצוג של האוכלוסייה הערבית בהרכבי הוועדות מהווה הפרה ברורה של החובה למתן ייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית במוסדות המדינה ובגופים ציבוריים, חובה שנגזרת מהזכות החוקתית לשוויון.

העדר ייצוג של ערבים מקבל משמעות חמורה יותר במקרה דנן, בו מדובר בייצוג בוועדות אשר מלכתחילה נועדו למטרה נעלה של צמצום פערים כלכליים וחברתיים בין רשויות בנגב ותיקון עוול בן עשרות שנים בחלוקת הכנסות. המלצות הוועדות אמורות לקדם צדק חלוקתי בנגב ולהביא לחיזוקן של רשויות חלשות, שסבלו לאורך השנים מחלוקה בלתי צודקת של הכנסות ומשאבים, ובכללן הרשויות הערביות. המלצות הוועדות נושאות במשמעות קריטית להתפתחותן ולרווחת תושביהן של הרשויות הערביות, שמצבן הכלכלי-חברתי הינו הקשה ביותר בנגב, ומכאן חשיבות היתר שביישום החובה למתן ייצוג הולם לערבים בהרכבי הוועדות

ואלה נימוקי העתירה:

הרקע העובדתי:

הצדדים לעתירה

העותרת, האגודה לזכויות האזרח בישראל, הינה עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם בישראל, ובכלל זה קידום זכותם של האזרחים הערבים לשוויון.

המשיב, שר הפנים, הינו השר המוסמך על פי חוק להקים ועדות חקירה ציבוריות, כולל הוועדות נשוא עתירה זו.

הוועדות – סמכויות והרכבים

1. ביום 11.7.2013 הנחה שר הפנים את מנכ"ל משרד הפנים מר יגאל צרפתי, בהתאם לסעיפים 8 ו-9 לפקודות העיריות [נוסח חדש], למנות שלוש ועדות חקירה בדבר שינוי גבולות וחלוקת הכנסות בדרום הארץ. הוועדות נועדו לבחון את גבולות הרשויות השונות ואת ההכנסות מאזורים שונים מניבי הכנסות בנגב ואופן חלוקתן בין הרשויות באותו אזור.

2. ועדות החקירה יבחנו במהלך עבודתן בין היתר את זהותן של הרשויות המקומיות שיוכלו בהסדר חלוקת הכנסות שעליו ימליצו ביחס לכל אזור, את שיעור ההכנסות לו תהיה זכאית כל רשות מקומית, את גבולות הרשויות ביחס לאזורים אלה, וכן סוגיות נוספות שנדרשות לצורך יישום שינוי הגבולות והסדר חלוקת הכנסות שעליו יומלץ ביחס לכל אזור.

3. מהלך זה הינו בהתאם למדיניותו המוצהרת של שר הפנים, לפעול לצמצום פערים בין רשויות חזקות לרשויות חלשות, בין היתר על ידי בחינת מרכיבי ההכנסות והקרקע, ובלשון השר בהודעת משרד הפנים מיום 11.7.2013 (להלן – "ההודעה"): "צמצום פערים אמיתי בין רשויות חזקות לרשויות חלשות יוכל להתבצע רק על ידי שימוש במשאבי קרקע ואזורים מניבי הכנסות. המפה צריכה להשתנות ולהפוך להיות מפה צודקת יותר שתביא לחיזוק הרשויות החלשות".

העתק הודעת משרד הפנים בדבר הנחיית המנכ"ל להקמת הוועדות מיום 11.7.2013
מצ"ב ומוסמן ע/1.

4. חלוקת השטחים הגיאוגרפים והאזורים מניבי ההכנסות שבתחום בדיקתה של כל אחת מהוועדות, וכן הרכב חבריה של כל ועדה, פורטו בהודעה, כלהלן:

א. ועדת רזין - רמת הנגב:

הרשויות המקומיות: מצפה רמון, ירוחם, שגב שלום.
מועצות אזוריות: רמת הנגב, הערבה התיכונה, נווה מדבר.
האזורים מניבי ההכנסה: ביה"ס למכים הר צבוע, גדוד 906, בסיס תחמושת חתירה, עיר הבהדי"ם, כלא נפחא, בסיס רמון של חיל האוויר, שדה ניסויים "שדמה" של רפאל, מפעל הפוספטים "אורן" לרבות שטחי הכרייה.
חברי הוועדה: יו"ר פרופ' ערן רזין, גב' מיכל בר גיורא, מר משה שמעון, גב' טלי וינטר, גב דיאנה קורץ, מר ערן בן ישי, גב' שלומית מצליח.

ב. ועדת פתאל - אזור הדרום:

רשויות מקומיות: כסייפה, ערערה בנגב, שגב שלום
מועצות אזוריות: נווה מדבר
מועצה מקומית תעשייתית: רמת חובב
עיריות: דימונה
האזורים מניבי ההכנסות: בסיס נבטים, חברת החשמל – רמת חובב, רמת בקע, מתקן לאחסנת דלק - גבעת שמן.
הוועדה גם תבחן אזורים חסרי מעמד מוניציפאלי.
חברי הוועדה: יו"ר מר יהודה פתאל וחבריה - גב' טלי וינטר, גב' צופיה סנטו, גב' עטרה מרכוס, גב' אריאל חדד, מר משה שמעון, מר איתי קורן.

ג. ועדת ולרשטיין - אזור דרום:

ועדה זו תבחן שלושה אזורים בעלי מאפיינים שונים, אזורי תעשייה, מתקני תיירות ומתקנים כללים, כפי שיפורט להלן:
אזור תעשייה מישור רותם: רלוונטי לרשויות דימונה, ערד, תמר, הערבה התיכונה, כסייפה, ערערה בנגב, אלקסום.
מתקני תיירות המצויים בתחום שיפוט של המועצה האזורית תמר וגובלים בתחום שיפוט עיריית ערד – תמר וערד.
מתקנים בגבול הערבה התיכונה וחבל אילות - ערבה תיכונה וחבל אילות.
חברי הוועדה: היו"ר – מר פנחס ולרשטיין, והחברים: גב' נועה אתגר, מר אלכס אלטר, גב' סופיה אלדור, גב' מרגלית אשכנזי, מר טל פורדיס, מר גנאדי קמנצקי.

5. כפי שעולה, בשלוש הוועדות אין אף חברה/ערבי/ה.

6. מבדיקות שערכנו עובר להגשת העתירה התברר, כי שתיים מהוועדות (ועדת רזין וועדת פתאל) החלו את עבודתן, ולעומתן ועדת וולרשטיין טרם קיימה דיונים. בוועדות שהחלו את עבודותן התקיימו מספר בודד של ישיבות: בוועדת פתאל, התקיימו שתי ישיבות ב- 3.11.2013 ו-15.12.13. בוועדת רזין התקיימו עד כה שלוש ישיבות בתאריכים 3.11.2013, 25.11.2013 ו-9.12.2013, וקבועות בסדר יומה שלוש פגישות לתאריכים 23.12.2013, 7.1.2014 ו-13.1.2014.

רשויות מקומיות – פערים ועול חלוקתי

7. שלוש הוועדות שהוקמו יבחנו כאמור אפשרות לחלוקה צודקת יותר של משאבי ציבור בדרום, וזאת במטרה להביא לצמצום פערים בין רשויות חלשות וחזקות. מחקרים מראים שיש פערים ניכרים בין רשויות מקומיות בישראל בהכנסות מארנונה שאינה למגורים (בתי-עסק, אזורי תעשייה ועוד), וכי פערים בהכנסות הם גורם מרכזי ביצירת אי-שוויון בחוסן התקציבי של הרשויות המקומיות בישראל. אחד מסוגי הפערים, שזכה לתשומת לב ציבורית רבה, ושעל רקעו הוקמו ככל הנראה הוועדות נשוא עתירה זו, הוא זה שבין מועצות אזוריות לערי הפיתוח הסמוכות להן.

8. אחד הפערים הבולטים בין רשויות מקומיות הינו בין רשויות ערביות לרשויות יהודיות בכלל ובנגב בפרט. אחד ממקורות ההכנסה החשובים בארנונה שאינה למגורים, שיכלה לצמצם פערים אלו, הינה הארנונה הממשלתית. נביא נתונים להמחשת הפער הקיים כיום: רוב רובה של הארנונה הממשלתית, 99.8% ממנה, שולם בשנת 2009 לרשויות מקומיות במגזר היהודי וביישובים מעורבים (שבהם מתגוררים כ-85% מכלל האוכלוסייה), ואילו לרשויות מקומיות ערביות (בהן מתגוררים כ-15% מכלל האוכלוסייה), שולמו 0.2% מהארנונה הממשלתית בלבד. מתוך זה, רוב תשלומי הארנונה הממשלתית ששולמו במגזר הערבי שולמו לעיר אחת - נצרת (כ-1 מיליון ₪).

חלוקת הכנסות בין רשויות מקומיות (ארנונה והיטלי השבחה) סעיפים 9א ו 9ב לפקודת העיריות והקשיים ביישום, מרכז מחקר והמידע של הכנסות 2013, ע' 4-1 **מצ"ב ומסומן ע/2**.

ביחס לפערים בין רשויות יהודיות וערביות בדרום הארץ יצוין, כי במחקר של הכנסת משנת 2009 עלה, כי רשויות מקומיות במחוז הדרום – המהוות 40 רשויות מתוך 257 רשויות המקומיות בארץ – מקבלות כ-31.5% מסך תשלומי הארנונה הממשלתית, כלומר כ-359.4 מיליון ש"ח. הדבר נובע מהמשקל הגדול של תשלומי הארנונה של משרד הביטחון ושל חברת החשמל, שיש להם תשתיות משמעותיות פרוסות במחוז זה. אולם אין הרשויות המקומיות הערביות בדרום נהנות מהכנסה זו. המדינה אינה משלמת כלל ארנונה לרשויות הנמצאות באשכול 1,2,3. כל הרשויות הערביות בנגב נמצאות באשכולות אלו, כפי שיפורט בהמשך.

תמיר אגמון, התחלקות הארנונה הממשלתית לפי מחוזות ומגזרים, מרכז המחקר של הכנסת, 2009 **מצ"ב ומסומן ע/3**.

מצב הכלכלי-חברתי של הרשויות המקומיות הערביות בנגב

9. בין הרשויות הכלולות בתחום בדיקתן של הוועדות נשוא עתירה זו נמנות שלוש מועצות מקומיות ערביות - כסייפה, ערעה בנגב ושגב שלום - וכן שתי המועצות האזוריות נווה מדבר ואלקסוס (שתיהן לשעבר אבו-בסמה), שכוללות בתחומן 11 כפרים ערבים בדווים שהוכרו בשנים האחרונות: אום בטין, אלסייד, דריג'את, כחלה, מולדה, מכחול, תראבין א-צאנע, אבו קרינאת, אבו תלול, באר הדאג' וקצר א-סר.

10. נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מלמדים, כי כל הרשויות הערביות הכלולות בתחום עבודתן של הוועדות מדורגות באשכול 1 במדד הסוציו-אקונומי של רשויות בישראל, כלומר בדירוג הנמוך ביותר. כולן נמצאות בגירעונות תקציביים וכולן מסתמכות על מענקי איזון של משרד הפנים. חלקן אף נמצאות במענקי איזון גרעוניים. כולן נעדרות אזורי תעשייה ותיירות, וגם אזורי מסחר ועסקים משמעותיים אין בהן. בחלקים ניכרים בתוך רשויות אלה גם אין תשתיות מים, חשמל וביוב, ולמרביתן גם אין עתודות קרקע לפיתוח והתרחבות עתידית. הרשויות שבהן מתבצעת גבייה של ארנונה אינן נהנות מהכנסות גבוהות, שכן מצבם החברתי-כלכלי של מרבית התושבים מזכה אותם בהנחות של עד 90% בארנונה למגורים.

נעמוד להלן בקצרה על מצבן ומעמדן הכלכלי והחברתי של כל אחת מהרשויות הכלולות בעבודת הוועדות:

13. **כסייפה:** מנתוני משרד הבינוי והשיכון בשנת 2012, חיים במועצה המקומית כסייפה כ-13,628 תושבים. המועצה מסווגת במדד חברתי כלכלי של הלמ"ס באשכול 1, שהינו הדירוג הכי נמוך בארץ. שכר חודשי ממוצע של שכיר תושב כסייפה עומד על כ-4,500 ₪, ואילו תקציב המועצה עומד על כ-57 מליון ש"ח לשנה, כאשר 34 מליון מתוכו ממימון משרדי הממשלה, בעיקר משרדי החינוך והרווחה, ומזה כ-15 מיליון מענק איזון ממשרד הפנים. גביית ארנונה עומדת על 2.5 מיליון ש"ח בלבד. החיוב לארנונה למגורים הוא כ-4 מליון ולארנונה מתעשייה ומלאכה כ-500,000 ש"ח בלבד. מעיון באפיון הנכסים לחיוב לארנונה עולה שאין חיוב כלל וכלל לעסקים, לבנקים, לבתי מלון, מוסדות ומבנים וחניונים, מה שמעיד על אי קיומם של מוסדות אלו כלל בתוך המועצה. בסוף שנת 2011 תקציב המועצה הכללי במצטבר עמד על תקציב גירעוני של 7,868,000.

אוכלוסיית יישובי הקבע ברשויות הבדואים, משרד הבינוי והשיכון 2012, **מצ"ב ומסומן** ע/4.

לוח 2, המדד החברתי כלכלי, דירוג ושיוך לאשכול, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, **מצ"ב ומסומן ע/5**.

פרופיל מועצה מקומית כסייפה- הלמ"ס נכון ל-2011, **מצ"ב ומסומן ע/6**.

14. **ערערה בנגב**: מדובר במועצה מקומית שמונה כ-15 אלף תושבים (ראה ע/4). הישוב סובל משיעורי עוני גבוהים ומדורג באשכול 1 במדד הסוציו-אקונומי של רשויות בישראל (ראה ע/5). שכר חודשי ממוצע של שכיר תושב המועצה עומד על 4,976 ₪ בלבד. עיון באפיון הדרישה והחויב לארנונה בשנת 2011 מעלה, כיותר מ-90% מהארנונה הינה ממגורים, אולם אחוז הגבייה הינו נמוך מאוד, כ-1,600,000 ₪ בלבד, וזאת בשל המצב הסוציו-אקונומי הקשה של התושבים, שמזכה אותם באחוזי הנחה גדולים. אפיון של החויב בארנונה מעיד גם על אי קיומם של אזורי תעשייה מפותחים וגדולים או אזורי מסחר בתוך המועצה. תקציב המועצה נכון ל-2011 הוא 61 מיליון ש"ח, 44 מיליון במימון ישיר ממשרדי הממשלה, בעיקר ממשרדי החינוך והרווחה, וכ-12 מיליון ₪ מענק איזון ממשרד הפנים. בסוף שנת 2011 עמד התקציב במצטבר על גירעון של 10 מיליון ש"ח.

פרופיל מועצה מקומית ערערה בנגב - הלמ"ס נכון ל-2011, **מצ"ב ומסומן ע/7**.

15. **שגב שלום**: מועצה מקומית שמונה כ-8,104 תושבים (ראה ע/4). הישוב סובל משיעורי עוני גבוהים ומדורג באשכול 1 במדד הסוציו-אקונומי של רשויות בישראל (ראה ע/5). שכר ממוצע של שכיר במועצה הינו 3,961 ש"ח בלבד וישנם אך ורק 1,473 שכירים מתוכם כ-55% משתכרים עד שכר המינימום. מעיון באפיון הארנונה, עולה כי 80% מהנכסים במועצה הינם למגורים שהחויב בהם עמד על סך 3,563,000 ש"ח אולם הגביה עמדה על סך 1,091,000 ש"ח, וזאת לאור מצבם הסוציו-אקונומי הקשה של התושבים. נתוני ביצוע תקציב הרשות מראים שמרבית ההכנסות מקורן בתמיכות והכנסות ממשלתיות, בעיקר ממשרדי החינוך והרווחה. הרשות סיימה את שנת התקציב 2011 בגירעון מצטבר של כ-3 מיליון ש"ח.

פרופיל מועצה מקומית שגב שלום - הלמ"ס נכון ל-2011 **מצ"ב ומסומן ע/8**

16. **המועצה האזורית נווה מדבר והמועצה האזורית אלקסוס**:

שתי המועצות הוקמו לפני כשנה בעקבות פיצול של המועצה האזורית אבו בסמה. נעמוד לפיכך על מצבן בהתאם לנתוני הלמ"ס לגבי המועצה האזורית אבו בסמה. למען הבהירות נציין, כי המועצה האזורית נווה מדבר כוללת ארבעה ישובים נפרדים, והמועצה האזורית אלקסוס כוללת שבעה ישובים. בין הישובים אין רצף טריטוריאלי, והם מרוחקים גיאוגרפית באופן שמקשה על התפקוד של המועצות ומייקר את השירות.

גם במועצות אזוריות אלה מדובר באוכלוסייה ממצב סוציו אקונומי נמוך ביותר. לפי נתוני הלמ"ס מועצת אבו בסמה הייתה ממוקמת באשכול 1. השכר הממוצע לשכיר ביישובי המועצות עומד על כ-4,100 ש"ח בלבד, ואחוז השכירים המשתכרים עד שכר מינימום עומד על כ-55%. למרות שמרבית התקציב בנוי על ההכנסות ממשרדי הממשלה (חינוך, רווחה ומענק איזון ממשרד הפנים), תקציב המועצה בשנת 2011 היה תקציב גרעוני של 19,502,000 ש"ח.

מפת חלוקת השטחים של אזורי הרשויות המקומיות שבסמכות הוועדות, **מצ"ב ומוסמן ע/9**.

לוח 2, המדד חברתי כלכלי, דירוג ושיוך לאשכול, של המועצות האזוריות, הלשכה המרכזית לסטיסטיקה, **מצ"ב ומוסמן ע/10**.
פרופיל מועצות מקומיות אבו בסמה - הלמ"ס נכון ל-2011, **מצ"ב ומוסמן ע/11**.

17. מהמבואר לעיל עולה תמונה קשה אודות מצבם הכלכלי-חברתי של הרשויות הערביות ושל האזרחים הערבים בדרום. מצב זה מציב אותם בראש סולם העדיפויות בכל החלטה על תיקון הסדרי חלוקת הכנסות מנכסים ציבוריים מניבי הכנסות שבנגב.

ייצוגה החסר של האוכלוסייה הערבית במוקדי קבלת החלטות

18. העדר ייצוג של ערבים בוועדות נשוא העתירה מהווה עוד חוליה באפליית של האוכלוסייה הערבית בכל הנוגע לייצוגה בגופים ציבוריים ובמוקדי קבלת החלטות. לא למותר לציין כאן, כי הממשלה נכשלה שוב ושוב בעמידה בחובת הייצוג ההולם של ערבים בשירות המדינה ובגופים ציבוריים, כדרישת הוראות החוק וכמצוות ההלכה הפסוקה.

19. באשר לייצוג החסר של ערבים בגופים ציבוריים יצוין, למשל, חסרונם המוחלט של ערבים במועצת מקרקעי ישראל, הגוף שמופקד על קביעת המדיניות הקרקעית של מדינת ישראל. בפני בית משפט נכבד זה תלויה ועומדת עתירה שדורשת מינוי חברות וחברים ערבים בהרכב המועצה (בג"צ 8313/10 **האגודה לזכויות האזרח בישראל ואח' נ' הממשלה**). כך גם לגבי ייצוגם של ערבים במוסדות התכנון, שמתווים את המדיניות התכנונית של מדינת ישראל. בדיקה שערכה העותרת העלתה, כי רק בארבע מתוך 12 ועדות תכנון ברמה הארצית והמחוזית ישנה נציגות לאוכלוסייה הערבית.

רשימה בעריכת העותר של 12 הוועדות ומספר החברים הערבים בהן **מצ"ב ומוסומנת ע/12**.

20. באשר לייצוגה של האוכלוסייה הערבית בשירות המדינה יצוין, כי בשנת 2006 התקבלה החלטת ממשלה מספר 414, שקובעת יעד שלפיו כ-20% מהעובדים החדשים בשירות המדינה עד שנת 2008 יהיו ערבים. יעד זה שונה ל-8% עד סוף שנת 2008 ו-10% עד סוף שנת 2010 (החלטת ממשלה מספר 1402 מיום 27.1.2004). משנוכחה הממשלה כי לא תעמוד ביעדים אלו התקבלה החלטה מספר 2579 מיום 11.11.2007, שקבעה, כי 30% מהנקלטים החדשים בשירות המדינה עד שנת 2012 יהיו מבין האוכלוסייה הערבית. ההחלטה שינתה את היעד הכמותי הנ"ל ל-8% עד סוף שנת 2010 ו-10% עד סוף 2012.

יאסר עואד ועו"ד עלי חידר, ייצוג האוכלוסייה הערבית בשירות הציבורי 2006-2007 (סיכוי- העמותה לקידום שוויון אזרחי, 2008).

כפי שניתן ללמוד מנתוני נציבות שירות המדינה לשנת 2012, הממשלה נכשלה בהשגת יעדים אלה. שיעור הערבים (כולל הדרוזים) מכלל עובדי המדינה עומד על 37.8%.

טבלה 3, אחוז העובדים הערבים והדרוזים בשירות המדינה, נציבות שירות המדינה, ייצוג הולם לבני האוכלוסייה הערבית לרבות הדרוזים והצ'רקסים בשירות המדינה, דו"ח שנתי 2012, עמ' 7. מצ"ב ומסומן ע/13.

תכתובת עם המשיב:

21. ביום 6.11.2013 פנתה העותרת למשיב בבקשה למנות חברות ערביות וחברים ערבים בעלי ידע בתחומים הנדרשים בכל אחת משלוש הוועדות, וזאת באופן שמקיים את החובה למתן ייצוג הולם לערבים בוועדות. בפנייה פורט הבסיס המשפטי לדרישה תוך הדגשת החשיבות הכפולה שבקיום החובה ביחס לוועדות נשוא העתירה.

העתק הפנייה מיום 6.11.2013, מצ"ב ומסומן ע/14.

22. משלא התקבלה תשובה לפנייה, חזרה העותרת ושלחה תזכורת למשיב ביום 27.11.2013, וביקשה מענה דחוף לפנייתה. נכון ליום הגשת העתירה לא התקבלה כל תשובה בנושא.

העתק הפנייה מיום 27.11.2013, מצ"ב ומסומן ע/15.

הטיעון המשפטי:

23. העדר ייצוג של האוכלוסייה הערבית בהרכבי הוועדות מהווה פגיעה בזכותם של האזרחים הערבים לשוויון, שממנה נגזרת החובה למתן ייצוג הולם לערבים במוסדות המדינה ובגופים ציבוריים, לרבות ועדות חקירה המוקמות על פי חוק. חובה זו נקבעה זה מכבר בפסיקת בית משפט נכבד זה ואף עוגנה בהקשרים רבים בהוראות חוק, שנועדו להבטיח ייצוג הולם לערבים בשירות המדינה ובגופים ציבוריים.

24. אין צורך להכביר במילים אודות מרכזיותה של הזכות לשוויון בשיטת המשפט הישראלית ואודות חובותיהן של רשויות המדינה לנהוג בשוויון בכל החלטותיהן ומהלכיהן. בשורה ארוכה של פסקי דין עוגן המעמד החוקתי, שזכתה בו הזכות לשוויון בעקבות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

בג"ץ 721/94 אל-על נתיבי אויר לישראל נ' דנילוביץ, פ"ד מח(5) 749,760 (1994).
בג"ץ 453/94 שדולת הנשים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מח(5) 521,526, 501 (1994).
בג"ץ 4541/94 מילר נ' שר הביטחון, פ"ד מט(4) 133, 94 (1995)
בג"ץ 1113/99 עדאלה נ' השר לענייני דתות, פ"ד נד(2) 186, 164 (2000).
בג"ץ 6427/02 התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' הכנסת, פורסם בנבו, עמ' 31-26 (2006).
בג"ץ 7052/03 עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי נ' שר הפנים, פורסם בנבו, עמ' 34-32 (2006).

25. בענייננו די בתוצאה הסופית, שלפיה הרכבי הוועדות אינם כוללים ולו חבר/ה ערבי/ה אחד/ת, כדי להצביע על פגיעה בזכותם של האזרחים הערבים לשוויון. השוויון המוגן במשפטנו אינו שוויון פורמאלי גרידא אלא שוויון המכוון לתוצאה: "השאלה אם נוצרו אי-שוויון והפליה תיבחן – כפי שראינו – על-פי התוצאה, ולא על-פי הכוונה. כוונה טובה אין די בה להקדים יום יפה, אין די בה כדי להועיל, אם התוצאה המתקבלת היא תוצאה של הפליה". (בג"צ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' שר העבודה והרווחה פ"ד נב(3) 664, 630 (1998) (להלן – פרשת שדולת הנשים))

ייצוג הולם כנגזרת הכרחית של הזכות לשוויון

26. החובה למתן ייצוג הולם לקבוצות מיעוט ולקבוצות שסבלו מהפליה ומקיפוח היסטוריים, והודרו בשל כך ממוקדי קבלת החלטות, נקבעה זה מכבר בפסיקת בית משפט נכבד זה. חובה זו הוכרה כנגזרת הכרחית של זכותם של קבוצות אלה לשוויון, והיא חלה גם בהעדר הוראה מפורשת בחוק, שמחייבת מתן ייצוג כאמור בהקשרים ובגופים מסוימים.

27. חובת הייצוג ההולם מגלמת בתוכה הכרה, כי נוכחותן של קבוצות מיעוט ושל קבוצות מודרות בגופים השלטוניים מביאה לשיפור מעמדם ולקידום האינטרסים החיוניים שלהם. נוכחות זו אף מגבירה את מחויבות השלטון לשוויון המהותי, ומביאה לכך שמשאבי החברה יחולקו בצורה הוגנת ושוויונית יותר. בנוסף, מתן ייצוג הולם מסייע לקבוצות אלה לממש את זכותן ליטול חלק בהליך קבלת החלטות ובעיצוב המדיניות הציבורית והחברתית. מעבר להיבטים אלו, מתן ייצוג הולם למיעוט מופלה טומן בחובו אפקט סימבולי, המשליך על מעמדו של המיעוט ושל קבוצות מודרות שסבלו מעוול היסטורי, ומגביר את סיכוייהם לקבלה ממשית של החלקים שמגיעים להם במשאבי החברה והמדינה. נוכחותם של נציגי האוכלוסייה תסייע בהבטחת שוויון מהותי ולא רק פורמאלי. (על החשיבות שבשילוב קבוצות מקופחות במוקדי קבלת החלטות ובגופים ציבוריים מעצבי מדיניות ראו: אייל בנבנשתי וגיא שגיא **שיתוף הציבור בהליך המנהלי** ספר יצחק זמיר: על משפט, ממשל וחברה 119,126-127 (2005)).

28. חשיבות מיוחדת נודעת לייצוג הולם בגופים בעלי עוצמה ייחודית וסמכויות חשובות דוגמת הוועדות נשוא העתירה, שכן לגופים אלה השפעה על תחומים רבים, ובכלל זה על קבלת החלטות בדבר חלוקת תקציבים ומשאבים ציבוריים אחרים.

29. ההלכה בדבר החובה למתן ייצוג הולם לקבוצות מיעוט וקבוצות מקופחות באוכלוסייה התפתחה לראשונה וקיבלה ביטוי נרחב בפסק הדין בפרשת **שדולת הנשים** הראשונה, שבו נקבעה הזכות ביחס לייצוגן של נשים בגופים ציבוריים, וזאת "כְּצוֹרֵךְ נדרש מעקרונן השוויון". (פרשת **שדולת הנשים**, בעמ' 663).

החובה למתן ייצוג הולם לערבים

30. בפרשת **האגודה לזכויות האזרח** נקבעה חובת מתן הייצוג ההולם ביחס לאוכלוסייה הערבית (בג"ץ 6924/98 **האגודה לזכויות האזרח נ' ממשלת ישראל ואח'** פ"ד נה (5) 15 (2001)). באותה פרשה נקבע, כי הזכות לשוויון מטילה חובה כללית על הממשלה ועל שריה לפעול למתן ייצוג ההולם לערבים בגופים ציבוריים ובמוסדות המדינה: "...יש לומר לגבי מקורות המשפט המחייבים יחס של שוויון כלפי ערבים: בצד הדוקטרינה המחייבת מתן ייצוג הולם לנשים הם יוצרים דוקטרינה המחייבת מתן ייצוג הולם לערבים בשירות הציבורי" (**שם**, בעמ' 39-38).

31. ההלכה קבעה חובה להעדפה מתקנת הנדרשת על מנת לממש את הזכות לשוויון של האוכלוסייה הערבית. לפי חובה זו, ההשתייכות למיעוט הערבי הינה בהחלט שיקול ענייני, "לא זו בלבד שהרשות המוסמכת רשאית להביא שיקול זה בחשבון אלא היא אף חייבת להביא אותו בחשבון כאחד השיקולים הענייניים ולתת לו את המשקל הראוי..."

החידוש הוא במהות של השיקול הענייני. לפי הדוקטרינה השיקול הענייני אומר כי במינוי לשירות הציבורי אין זה מספיק לנהוג בשוויון כלפי מועמד ערבי אלא צריך גם לנהוג העדפה מתקנת כלפי מועמד ערבי מתוך מגמה לתת לאוכלוסייה הערבית ייצוג הולם בשירות הציבורי". (פרשת **האגודה לזכויות האזרח**, בעמ' 40).

32. חובת הייצוג ההולם לערבים נקבעה כחובה כללית שמחייבת כל רשות שלטונית גם בהעדר הוראת חוק מפורשת, חובה זו מצאה את ביטויה במספר דברי חקיקה, שהטילו חובה קונקרטית שבצידה מנגנון מעקב ופיקוח למתן ייצוג לערבים בשירות המדינה ובגופים ממשלתיים מסוימים. החובה מעוגנת בסעיף 1א18 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה 1975 אשר קובע, כי "בהרכב דירקטוריון של חברה ממשלתית יינתן ביטוי הולם לייצוגה של האוכלוסייה הערבית". כך גם בסעיף 15א(א) לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 שקובע, כי "בקרב העובדים בשירות המדינה, בכלל הדרגות והמקצועות, בכל משרד ובכל יחידת סמך, יינתן ביטוי הולם בנסיבות העניין, לייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות, של בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית...".

33. לחובת הייצוג ההולם נועדה משמעות מיוחדת ביחס לאוכלוסייה הערבית. המיעוט הערבי בישראל הינו מיעוט לאומי, לשוני, דתי ותרבותי, הסובל מאפליה בכל תחומי החיים. אפלייתם של האזרחים הערבים על רקע השתייכותם לקבוצת המיעוט הינה אפליה גנרית ושיטתית, ומכאן החשיבות הרבה לייצוגם ההולם כמימוש הזכות לשוויון. בפרשת **האגודה לזכויות האזרח** עמד בית המשפט על המשמעות המיוחדת לשאלת השוויון כלפי המיעוט הערבי:

"במישור המעשי במדינת ישראל נודעת משמעות מיוחדת לשאלת השוויון כלפי ערבים. שאלה זאת כרוכה במערכת יחסים מורכבת שהתפתחה בין יהודים לבין ערבים בארץ זאת במשך תקופה ארוכה. אף על פי כן, ואולי דווקא בשל כן, יש צורך בשוויון. השוויון חיוני לחיים משותפים, טובת החברה, ובחשבון אמיתי טובתו של כל אחד בחברה, מחייבת לטפח את עקרון השוויון בי יהודים לבין ערבים, מכל מקום, זוהי מצוותו של המשפט, ולכן זו חובתו של בית המשפט". (שם, בעמ' 29-28)

34. באשר לאופן יישום החובה יצוין, כי בפרשת **האגודה לזכויות האזרח** הובהר, כי הזכות לייצוג הולם לערבים הינה זכות אקטיבית, אשר מחייבת את הרשויות לנקוט בצעדים בכדי לממשה ולהביא לתוצאה בפועל שביסודה עמידה על הזכות לשוויון: "ייצוג הולם הוא בעיקרו מושג אקטיבי: הוא עשוי לחייב אדם לפעול כדי להגיע לייצוג הולם, ובכלל זה להתחשב בשיקול כמו דת, לאום, גזע או מין כשיקול ענייני". (בג"צ 6924/98 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' ממשלת ישראל**, פ"ד נה (5) 15, 30 (2001)).

35. גם בהנחיית היועמ"ש בעניין ייצוג הולם לאוכלוסיות מסוימות מדובר מפורשות על החובה לנקוט בצעדים אקטיביים למימוש חובה זו ביחס לאוכלוסייה הערבית: "על השר הממונה או המציע מועמד לבחון אם בהרכב הגוף שעם חבריו עתיד להימנות אותו מועמד ניתן ביטוי הולם לייצוגה של האוכלוסייה הערבית. אם לא כן, עליו לבדוק אפשרות למינויו של מועמד מקרב האוכלוסייה הערבית לתפקיד, תוך נקיטה באמצעים סבירים לאיתורו של מועמד מתאים, שמתקיימות בו דרישות החוק. מקום שהמינוי נעשה בידי הממשלה או שהוא טעון אישורה, על הממשלה לוודא - עובר למינוי או לאישור, לפי העניין שבדיקה כאמור אכן נערכה".

החובה לייצוג הולם לערבים בהרכב הוועדות

36. חובת הייצוג ההולם הינה כאמור חובה כללית, שמתייחסת בעיקר לאופן הפעלת שיקול-הדעת של כל רשות מינהלית. היא תקפה ביחס לכל סמכות מינוי בכל גוף או תפקיד ציבורי, ובכלל זה ביחס לסמכויות שר הפנים למינוי חברים וחברות בוועדות נשוא העתירה. בפרשת **האגודה לזכויות האזרח** נקבע, כי מינויים למשרות ציבוריות מסוג זה הם בגדר משאבים של המדינה, שיש להקצותם באופן שוויוני לערבים כמו ליהודים:

"המשרות בשירות המדינה אף הן בגדר משאבים של המדינה. אלה הם משאבים חשובים במיוחד, שכן הם נושאים עמם אפשרות של השפעה על עניינים רבים, ובכלל זה על חלוקה של משאבים כספיים ואחרי. לפיכך עקרון השוויון מחייב כי גם משרות מטעם המדינה יוקצו ללא הפליה בין יהודים לבין ערבים." (שם, בעמ' 28).

37. החובה למינוי חברות ערביות וחברים ערבים בוועדות מתחזקת לאור אופיין של הוועדות, אשר הוקמו במטרה לקדם צדק חלוקתי ולהביא לצמצום פערים בין רשויות חזקות לרשויות חלשות בנגב. בהקמת הוועדות מונחת בפני המדינה הזדמנות לתיקון עוול היסטורי בחלוקת ההכנסות בנגב ולשיפור רמת חייהם של תושבי הרשויות החלשות בנגב, יהודים וערבים כאחד.

38. בהתחשב בכך, ולאור מצבן הכלכלי-חברתי של הרשויות הערביות שבתחום בדיקתן של הוועדות, כפי שפורט בהרחבה בחלק העובדתי לעיל, נועדות להמלצות הוועדות השלכות קריטיות על עתיד חייהם של האזרחים הערבים תושבי רשויות אלה ובכלל.

39. בהקשר זה יצוין, כי חובת הייצוג ההולם הינה חובה מהותית "שיש לה טעם ויש לה תכלית" (פרשת האגודה, בעמ' 41) ושהיקפה נקבע בהתאם לחשיבותו ואופיו של הגוף שאליו היא מתייחסת:

”שאלת מהו ייצוג הולם בגוף מסוים תלויה, בין היתר במהות הגוף ובכלל זה בחשיבות המעשית של הגוף מבחינת הקבוצות הזכאיות לייצוג הולם” (שם, בעמ' 41).

40. יוצא, אפוא, כי חשיבות הייצוג ביחס לאוכלוסייה הערבית מהווה, כשלעצמה, שיקול שיש להתחשב בו בתהליך המינוי ובכל החלטה לגבי היקף הייצוג הנדרש. יישום דברים אלה בענייננו מוביל להעצמת חובת הייצוג ההולם של ערבים בוועדות. שכן מצד אחד מדובר בגופים בעלי חשיבות גדולה ביחס לאוכלוסייה הערבית, ומצד שני מדובר באינטרסים וצרכים מובהקים של אוכלוסיית מיעוט, שלעיתים שונים מאלו של קבוצת הרוב, בנוגע לעניינים המוכרעים על ידי גופים אלה.

41. כפי שפורט בחלק העובדתי לעיל, מדיניות ארוכת שנים של אפליה, הזנחה ממשלתית ואי-צדק חלוקתי הותירה את הרשויות הערביות שבתחום עבודת הוועדות במציאות של אבטלה, עוני ומחסור בתקציבים, בתשתיות ובשירותים ציבוריים. במציאות שכזו, כל חלוקה של הכנסות שמגשימה צדק חלוקתי נושאת במשמעות קריטית להתפתחותן ולרווחת תושביהן של הרשויות הערביות.

42. יצוין, כי נציגי הרשויות הערביות הוזמנו להופיע בפני הוועדות ולהציג את צרכיהם ועמדותיהם ביחס לחלוקת הכנסות בנגב, וחלקם אף הופיעו והציגו את התמונה העגומה המתוארת לעיל ביחס ליישוביהם. אך הדבר אינו מיתר את הצורך שבקרב מקבלי ההחלטות בוועדות יכהנו חברים ערבים. מעצם טיבה וטבעה, נוכחות של חברות וחברים ערבים בהרכבי הוועדות תתרום לגיבושה של הבנה עמוקה יותר של הצרכים בקרב היישובים הערבים, ותעמיד את האינטרסים של יישובים אלה לנגד עיני חברי הוועדות בכל החלטה או המלצה על הסדרי חלוקה של הכנסות בנגב.

43. העותרת תוסיף ותטען, כי מינוי חברות ערביות וחברים ערבים בהרכבי הוועדות כמצוות החובה למתן ייצוג הולם יכול להבטיח צדק חלוקתי אמיתי בהחלטות ובהמלצות הוועדות לעניין חלוקת הכנסות בנגב. בל נשכח, כי על כל ועדה מוטלת החובה הראשונית לשקול, בטרם קבלת ההחלטה, את כל השיקולים הרלוונטיים ולהביא בחשבון את מכלול ההשלכות שיש להחלטותיה. מינוי חברים ערבים בוועדות באופן שמקיים ייצוג הולם מהותי יכול בנסיבות העניין להבטיח את קיומה של חובה ראשונית זו:

”למשפט תפקיד חשוב בכל הנוגע לפיקוח על החלטות שעניינן חלוקת עושר בחברה, והוא פיתוח מערכת נורמטיבית המבטיחה כי החלטות בעלות השלכות חלוקתיות יהיו תוצאה של הליך צודק ופתוח, בייחוד לנוכח הסכנה שהחלוקה תיטיב רק עם קבוצות לחץ מאורגנות היטב.” (בג"צ 244/00 עמותת שיח חדש למען השיח הדמוקרטי נ' שר התשתיות הלאומיות, פ"ד נו(6) 25, 66 (2002).

44. בענייננו אומנם לא מדובר בוועדות ייצוגיות אלא **בוועדות מקצועיות**, שחבריהן מתמנים לפי מידת הידע המקצועי שלהם בנושאים שבתחום טיפולן של הוועדות. אלא שעובדה זו אינה פוטרת מתחולת החובה המוטלת על השר למנות חברים/ות ערבים/יות בשלוש הוועדות. לעניין זה נקבע כבר, כי החובה למתן ייצוג הולם לערבים אינה פוסחת על מינויים לגופים מקצועיים, אשר נדרשים ומחויבים לפעול על בסיס הידע והניסיון של חבריהם:

"המינויים המבוצעים על ידי השרים, מונחים בראש וראשונה על ידי שיקולים מקצועיים טהורים שתכליתם לבחור מבין עובדי המשרד באנשים בכירים, מקצועיים, שייצגו בועדה את המשרד ממנו באו. עם זאת, גם שרים הממנים את נציגי משרדי הממשלה השונים, מחויבים לעיקרון הייצוג ההולם שעה שהם באים למנות את נציגיהם." (בג"ץ 9472/00 הוועד הארצי לראשי הרשויות הערביות בישראל ואח' נ' שר הפנים ואח', תק-על 2001(3)).

45. העותרת תטען, כי לא חסרים ערבים וערביות בעלי ידע ומומחיות בנושאים שעל סדר יומן של הוועדות, שיכולים להתמנות כחברים וחברות בוועדות ולהוות תרומה מקצועית משמעותית לעבודת הוועדות.

46. עוד יודגש, כי במשרד הפנים קיים נוהל מינוי בני שני המינים בוועדות חקירה לבדיקת תחומי שיפוט. מטרת הנוהל היא להבטיח ייצוג לנשים בוועדות חקירה לבדיקת תחומי שיפוט המוקמות על ידי משרד הפנים, וזאת בשל החשיבות הרבה שמשרד הפנים מייחס לקידום שוויון מהותי לנשים על דרך מתן ביטוי לנשים בהרכב הוועדות. אמנם הנוהל מדבר על ייצוג הולם לנשים בהרכבי הוועדות, אך אותו היגיון שבבסיסו, תקף גם לגבי האזרחים הערבים, שיש לפעול לקידום שוויונם המהותי. הדבר אף מתחייב לנוכח ההלכות הברורות לעניין החובה הכללית למתן ייצוג הולם לערבים, כפי שפורט לעיל.

נוהל משרד הפנים למינוי בני שני המינים בוועדות חקירה לבדיקת תחומי שיפוט **מצ"ב ומסומן ע/16**

עיתוי הגשת העתירה

47. העותרת מודעת לכך שחלק מהוועדות נשוא העתירה החלו כבר בעבודתן ואף קיימו מספר פגישות, כמפורט בחלק העובדתי לעיל. העותרת תבקש להבהיר, כי היא התוודעה לקיומן של הוועדות ולהרכביהן אך ורק עם פרסום קריאה בעיתון הארץ ביום 28.10.13 לכל בעל עניין להגיש את התייחסותו ולהשמיע את עמדתו בפני הוועדות תוך 30 ימים ממועד הפרסום. פנייתה של האגודה למשיב למינוי ערבים בהרכבי הוועדות נעשתה כשבוע ימים לאחר פרסום זה. יחד עם זאת יובהר, כי לאחר שנודע לה אודות הפרסום הנ"ל נכחה

העותרת לדעת, כי מינוי חברי הוועדות נשוא העתירה נעשה כבר בחודש יולי 2013, וכי דבר המינוי פורסם בסמוך למועד זה.

העתק הפרסום בעיתון הארץ מיום 28.10.13 **מצ"ב ומסומן ע/17**.

48. למען הזהירות תקדים העותרת ותטען, כי הסעד המבוקש בעתירה הוא עדיין רלוונטי ביחס לכל אחת מהוועדות, וכי אין מקום במקרה דנן, שבו מדובר בפגיעה חמורה ומתמשכת בזכות החוקתית לשוויון, למנוע דיון בעתירה בשל העיתוי שבו היא מוגשת.

49. אומנם שתיים מהוועדות כבר קיימו מספר בודד של ישיבות עד כה, אך ועדות אלה טרם סיימו את עבודתן (ואחת טרם התכנסה), ועל סדר יומן קבועות עוד ישיבות ועוד בדיקות בדרך לגיבוש המלצות. אין בצירוף חברים/ות ערבים/יות לוועדות בשלב זה כדי לפגוע באינטרסים ראויים של הוועדות או של צדדים שלישיים כלשהם. נהפוך הוא, מינויים של חברים ערבים בעלי הידע והמומחיות הנדרשים לעבודת הוועדות עשוי לתרום להעשרת אופקיה המקצועיים של הוועדות ולהבטיח שכל השיקולים הרלוונטיים יישקלו בטרם מתן החלטה.

50. מכל מקום, ענייננו בפגיעה בזכות החוקתית לשוויון ובהפרה מובהקת של החובה למתן ייצוג הולם לאוכלוסייה הערבית. זו פגיעה שמן הדין למנוע אף אם יתברר כי העתירה מוגשת בשיהוי:

"חומרת הפגיעה בשלטון החוק המתגלה מתוך העתירה ואינטרס הציבור בשמיעת העתירה... יסוד זה נותן ביטוי לעקרון לפיו בית המשפט לא ייתן ידו לפגיעה חמורה בשלטון החוק, גם אם העתירה הוגשה בשיהוי שפגע באינטרסים מוכרים". (בג"ץ 1262/06 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' סיעת ש"ס**, פורסם בנבו, עמ' 8-9 (05.03.2006)).

לסיכום: ענייננו בהזדמנות לתיקון עוול חלוקתי היסטורי בנגב בחלוקת הכנסות ומשאבים ציבוריים, בין רשויות מקומיות חזקות וחלשות. הוועדות נשוא העתירה אשר נדרשות לשנות סדרי עדיפויות ולהביא לצדק חלוקתי חברתי וכלכלי בנגב חייבות לשקף גם בהרכביהן שוויון וצדק חלוקתי, המחייבים ייצוג הולם של האוכלוסייה הערבית.

אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש בראשית העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיב לעשותו למוחלט.